

Datum 2018-05-22
Reg.nr 411-00394-16

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Carolina Källgren
08-563 085 34
carolina.kallgren@uka.se

Rektorer vid berörda lärosäten

Utvärdering av utbildning på forskarnivå inom historia

Beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge följande samlade omdöme för utbildningar på forskarnivå som leder till licentiat- och doktorsexamen inom historia.

Göteborgs universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Karlstads universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, ifrågasatt kvalitet

Linköpings universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, ifrågasatt kvalitet

Linnéuniversitetet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, ifrågasatt kvalitet

Luleå tekniska universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, ifrågasatt kvalitet

Lunds universitet

Historia - doktorsexamen, hög kvalitet

Malmö universitet

Historia och historiedidaktik - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Stockholms universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Södertörns högskola

Historia - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Umeå universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Uppsala universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Örebro universitet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, ifrågasatt kvalitet

Utbildningar med det samlade omdömet *hög kvalitet* uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning på forskarnivå. Utbildningar med det samlade omdömet *ifrågasatt kvalitet* uppfyller inte kvalitetskraven för högre utbildning på forskarnivå. För de utbildningar som fått omdömet ifrågasatt kvalitet innebär det att UKÄ ifrågasätter tillståndet att utfärda dessa examina. Dessa lärosäten (Karlstads universitet/Historia - licentiat- och doktorsexamen, Linköpings universitet/Historia - licentiat- och doktorsexamen, Linnéuniversitetet/Historia - licentiat- och doktorsexamen, Luleå tekniska universitet/Historia - licentiat- och doktorsexamen, Örebro universitet/Historia - licentiat- och doktorsexamen) ska senast 22 maj 2019 inkomma med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits. Därefter kommer UKÄ att ta ställning till om det finns skäl att besluta att lärosätet inte längre får utfärda dessa examina.

Ärendets hantering

UKÄ har i enlighet med regeringens uppdrag genomfört en nationell utvärdering av utbildningar som leder till licentiat- och doktorsexamen på forskarnivå inom historia. I de fall lärosätet ger både licentiat- och doktorsexamen i historia har dessa utvärderats som en enhet. Utvärderingen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*).

För granskningen av berörda utbildningar har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp bestående av ämnessakkunniga, doktorandrepresentanter och arbetslivsföreträdare. Bedömarna har inte deltagit i beredning eller bedömning av utbildningar vid lärosäten där de uppgett jäv. En förteckning över bedömare och jävsförhållanden framgår av bilaga 2 i bedömargruppens yttrande.

De underlag som ligger till grund för bedömningen framgår av bilaga 3 i bedömargruppens yttrande. Utifrån underlagen har bedömargruppen redovisat en bedömning med vidhängande motivering av respektive utbildnings kvalitet utifrån nedanstående aspektområden och perspektiv (se bedömargruppens yttrande, bilaga 1).

Aspektområden:

- miljö, resurser och område
- utformning, genomförande och resultat
- uppföljning, åtgärder och återkoppling

Perspektiv:

- doktoranders perspektiv
- arbetslivets perspektiv
- jämställdhetsperspektiv.

I bedömargruppens yttrande ges även ett förslag till samlat omdöme för respektive utbildning.

UKÄ har innan detta beslut fattats skickat bedömargruppens preliminära yttranden till respektive lärosäte på delning, för att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. De svar som lärosätena inkom med framgår av bilaga 4. Bedömargruppen har tagit del av lärosätenas svar, och i de fall där det bedömts vara relevant har ändringar gjorts i yttrandena.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Med utgångspunkt i bedömargruppens förslag ger UKÄ respektive utbildning det samlade omdömet *hög kvalitet* eller *ifrågasatt kvalitet*. Det samlade omdömet ifrågasatt kvalitet innebär att UKÄ ifrågasätter lärosätets tillstånd att utfärda licentiat- och doktorsexamen inom forskarutbildningsämnet och att UKÄ efter uppföljning kommer att ta ställning till om tillstånd att utfärda dessa examina bör dras in. (För närmare information, se *Vägledning för utvärdering av utbildning på forskarnivå*, Universitetskanslersämbetet 2016).

UKÄ:s samlade omdöme för respektive utbildning och lärosäte redovisas i bilaga 1.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Carolina Källgren i närvaro av enhetschefen Lisa Jämtsved Lundmark och strategi- och planeringsansvarige Per Westman.

Anders Söderholm

Carolina Källgren

Kopia till:
Bedömargruppen

Bilaga 1: Samlat omdöme

Göteborgs universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Göteborgs universitet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4026	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Forskarutbildningen i historia vid Göteborgs universitet har ett väl avgränsat ämne som tidsmässigt täcker perioden från medeltid till modern tid och med breda men distinkta teman. Personalen är synnerligen välmeriterad och kompetent och ger en stabil grund för utbildningsmiljön samt är en god handledarresurs. Därtill anlitas ibland handledare från andra lärosäten för att komplettera existerande handledare. Antalet doktorander är tillfredsställande och miljön förstärks också genom den nationella forskarskolan som är viktig både genom den struktur den erbjuder, de extra resurser som tillgängliggörs och de möjligheter till erfarenhetsutbyte som ges. Därtill finns ämnesöverskridande samarbeten på universitetet. Den mångvetenskapliga miljön har stärkts genom sammanslagningen av historia, arkeologi och antikens kultur och samhällsliv samtidigt som historia har en egen och tydlig identitet.</p> <p>De kurser som ingår i utbildningen är genomtänkta, definierade och utvärderas kontinuerligt. Måluppfyllelse av kunskapsformen kunskap och förståelse säkerställs i utbildningen genom att doktoranderna dels uppnår progression i det egna avhandlingsämnet, men även ges bred kunskap om teori och metod via de obligatoriska kurserna. Bedömargruppen anser att det är bra att doktoranderna även ges möjlighet att läsa kurser på avancerad nivå.</p> <p>Doktorandernas förmåga att presentera forskning i dialog med samhället utvecklas genom deltagande i konferenser, genom publicering utanför avhandlingen och liknande. Genom att den individuella studieplanen är ett levande dokument lär sig doktoranden att arbeta med långa och korta deadlines. Krav på självständighet ökas efter hand som avhandlingsarbetet fortskrider.</p> <p>Måluppfyllelse av kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt uppnås genom organiserandet av konferenser, sessioner, gästföreläsningar och liknande. Sådana planeras tillsammans med handledaren och skrivs in i den individuella studieplanen. Självständigheten tränas också genom fortlöpande planering av avhandlingsarbetet och planering av postdok-projekt som seminariebehandlas.</p> <p>Doktoranderna förbereds väl för ett arbetsliv i akademien både genom strukturerad kursaktivitet och temadagar med specifikt fokus. Arbetet med att förbereda doktoranderna för ett arbetsliv utanför akademien är ett utvecklingsområde. Doktoranderna har inflytande på sin utbildning och representation i de flesta organ. Lärosätet arbetar aktivt med ett jämställdhetsperspektiv och strävar efter att få en än mer könsbalanserad fakultet.</p> <p>Lärosätet arbetar aktivt med utbildningens utformning och kvalitetsuppföljning. Det finns ett flertal funktionella organ som hanterar exempelvis arbetsmiljöfrågor, forskarutbildnings- och</p>			

forskningsfrågor, kurser, ämnesfrågor och handledning vilka sammanträder regelbundet och strukturerat. Därtill finns en vice prefekt för forskarutbildningen som har ett övergripande ansvar för bland annat kvalitets- och utvecklingsfrågor.

Intrycket av en mycket kunnig, engagerad, öppen och reflekterande miljö förstärktes vid intervjuerna.

Karlstads universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Karlstads universitet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4027	Ifrågasatt kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningens kvalitet är ifrågasatt.</i></p> <p>Aspektområdet miljö, resurser och område bedöms sammantaget ha brister. Avgränsningen av forskarutbildningsämnet och dess koppling till den vetenskapliga grunden behöver motiveras tydligare. Det är överhuvudtaget nödvändigt att komma till rätta med historieämnets relation till övriga ämnen och forskningens nationella och internationella ställning. Detta förhållande gör det särskilt svårt att bedöma framtidsutsikterna för utbildningen. I aspekten forskarutbildningsmiljö ser bedömargruppen svagheter vad gäller utbildningens formella samordning, utveckling och uppföljning. Handledarnas frånvaro, att bara två forskarstuderande har doktorandanställning samt det starka inslaget av distansdoktorander och deltidsdoktorander gör att utbildningsmiljön framstår som en mycket sårbar akademisk miljö med potentiella svårigheter att skapa underlag för gemensamma kurser och forskningsprofiler. Bedömargruppen ser dock positivt på att lektorerna åtnjuter 20 procent kompetensutvecklingstid.</p> <p>Förhållandet mellan historieämnet och de båda flervetenskapliga centrumbildningarna är oklart. I självvärderingen uppges att det historiskt sett har varit svårt att rekrytera personal till lärosätet. Det gäller humaniora och samhällsvetenskaperna i allmänhet, och problemet omfattar rekrytering av såväl lärare som forskarstuderande. Den ansträngda personalsituationen bidrar till att kontinuiteten i utbildningen är svår att upprätthålla. Fördelningen mellan män och kvinnor som handleder är skev, med bara två av elva kvinnor som handledare. Ämnet redovisar sammantaget inte någon bred historievetenskaplig ämneskompetens, vilket menligt kan inverka på färdiga doktorers utsikter på arbetsmarknaden. Forskarstuderande med didaktisk inriktning, det vill säga anknytning till Centrum för samhällsvetenskapernas didaktik, tycks genomgående ha en bakgrund som yrkesverksamma inom skolan. Intrycket är också att utbildningen (normalt med licentiatexamen) meriterar dem för mer kvalificerade anställningar eller uppdrag - inom skolan, Skolverket eller kommunal skolförvaltning.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat bedöms sammantaget inte vara tillfredsställande. I självvärderingen uttrycks en medvetenhet om den kronologiskt snäva avgränsningen av ämnet, vilken motiveras som en anpassning till lärosätets små resurser, vilken i sin tur har lett till ett svårbedömt beroende av de flervetenskapliga centrumbildningarna Centrum för samhällsvetenskapernas didaktik och Centrum för regionalt samhällsbyggande. Bedömargruppen ser det som en brist att det administrativa och operativa ansvaret för forskarutbildningen inte är formellt reglerat på ett tydligt sätt. Relationerna mellan historieämnet och de båda forskarskolorna är oklart, vilket gör att det saknas tydlig struktur för ledning, genomförande och uppföljning av forskarutbildningen. Bedömargruppen menar att detta skapar en osäkerhet för doktorander och handledare om var det formella ansvaret för utbildningen ligger.</p> <p>Aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms sammantaget inte vara tillfredsställande. Bedömargruppen ser brister i att omsätta den systematiska uppföljningen i</p>			

åtgärder för kvalitetsutveckling. Det övergripande ansvaret för utbildningens kvalitet, uppföljning och återkoppling till handledare, lärare och doktorander är oklart utformat och kan förbättras genom att ansvarsområdet och arbetsuppgifterna definieras och en tydlig handläggningsordning tas fram.

Arbetslivs-, doktorand- och jämställdhetsperspektiv blir beaktade i tillfredställande utsträckning. Doktorander finns med i de organ som bereder och beslutar relevanta frågor. Vad gäller arbetslivets perspektiv ser bedömargruppen det som en utvecklingsmöjlighet att utveckla arbetslivsanknytningen till andra sektorer än skolan. Ett gott exempel som bedömargruppen vill lyfta fram är lärosätets starka engagemang för att förbättra de disputerades utsikter på arbetsmarknaden. Bedömargruppen vill även lyfta den internationella annonseringen av tjänster som har gjorts för att öka möjligheten att få både kvinnliga och manliga sökande vid rekryteringar.

Linköpings universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Linköpings universitet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4028	Ifrågasatt kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningens kvalitet är ifrågasatt.</i></p> <p>Aspektområdet miljö, resurser och område visar att forskarutbildningsmiljön har de intellektuella resurser som en god forskarutbildning kräver. Avgränsningen av forskarutbildningsämnet står i samklang med samtida strömningar inom historievetenskapen. De seniora forskare som i framtiden kan engageras som handledare har en god vetenskaplig och pedagogisk kompetens och de kan i kraft av sin professionalitet och sin breda kontaktyta till samhället utanför akademien ge doktoranderna de färdigheter som krävs för att vara verksamma på såväl nationella som internationella vetenskapliga arenor och att gå in i en växelverkan med det omgivande samhället.</p> <p>I nuläget finns det endast en doktorand i historia vid institutionen samt tre andra med en historisk inriktning i angreppande ämnen. Av självvärderingen framgår det att ekonomiska resurser för nyrekrytering av doktorander saknas, vilket gör det svårt för ämnet att nå en kritisk massa av doktorander, även med hänsyn tagen till den större tvärvetenskapliga miljön. Bedömargruppen konstaterar därför att miljön inte lever upp till kravet på goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt.</p> <p>Bedömargruppens analys av aspektområdet utformning, genomförande och resultat ger vid handen att utbildningen är uppbyggd så att det finns förutsättningar för doktoranden efter genomgången utbildning att ha en tillfredställande bred kunskap om forskarutbildningsämnet, tillräckligt djupa insikter i hur historievetenskaplig forskning bedrivs och är värderad om historia som kunskapsform. Kursutbudet är uppbyggt för att tillsammans med avhandlingsarbetet ge doktoranderna den bredd och det djup som eftersträvas i utbildningen.</p> <p>Doktoranderna tränas på olika sätt i färdigheter för att skriftligt eller muntligt presentera sin forskning. Vidare får doktoranderna frågor aktualiserade om historiens roll i den undervisning de bedriver och den seminarieverksamhet de deltar i genom den forskning som ett antal av de seniora forskarna vid miljön bedriver samt den breda kontaktytan till det omgivande samhället.</p> <p>Doktoranden lär sig att planera, bedriva, slutföra och rapportera forskning inom givna tidsramar och kan utveckla en förmåga till forskningskommunikation i såväl inom- som utomvetenskapliga sammanhang. Studierna stödjer tillräckligt väl utvecklandet av intellektuell självständighet, redlighet i det vetenskapliga arbetet och kompetensen att göra hållbara forskningsetiska bedömningar.</p> <p>De tre perspektiven blir beaktade i tillfredställande utsträckning. Miljön genomsyras av ambitionen att synliggöra en bredare arbetsmarknad för doktoranderna som också bedöms ha tillräckliga möjligheter att påverka sin utbildning. Vad gäller jämställdhetsperspektivet som miljön allmänt taget uppmärksammar i sin dagliga verksamhet, bör en bättre könsbalans nås inom handledargruppen.</p>			

Även aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms sammantaget vara tillfredsställande. Den uppföljning, kvalitetsutveckling och återkoppling som genomförs är integrerade element i verksamheten och en granskning gjord utgående från de olika aspektområdena och perspektiven ger vid handen att den kan ske i tillräcklig utsträckning. Ingen uppföljning av forskarutbildningen för att säkerställa hur jämställdhetsperspektivet är integrerat i utbildningen har skett, eftersom utbildningen nyss har startat.

Linnéuniversitetet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Linnéuniversitetet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4029	Ifrågasatt kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningens kvalitet är ifrågasatt.</i></p> <p>Aspektområdet miljö, resurser och område bedöms sammantaget vara tillfredsställande. För aspekten forskarutbildningsmiljö ser dock bedömargruppen ett utvecklingsbehov beträffande doktorandernas möjlighet att genomföra utbildningen på planerad tid. Bedömargruppen ser även svagheter vad gäller doktorandernas närvaro i miljön, deras i vissa fall låga aktivitet och det fåtal doktorander som fullföljer utbildningen.</p> <p>Avgränsningen av forskarutbildningsämnet och dess koppling till den vetenskapliga grunden återspeglar handledarnas kompetens.Handledargruppen består av välmeriterade forskare. Doktorander antas efter anställningsprofiler med specifika önskemål om kompetens, för att antagna doktorander ska matcha handledarnas kompetens. Detta har lett till en mycket stor ämnesmässig bredd vilket också framgår i självvärderingen. Bredden kan naturligtvis verka stimulerande men får samtidigt ämnet att framstå som splittrat eftersom varje inriktning företräds av ett fåtal personer. Inriktningen mot i tiden och rummet vitt skilda forskningsfrågor väcker också frågan om hur väl miljön fungerar som helhet.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat bedöms inte vara tillfredsställande vad gäller forskarutbildningens målpuppfyllelse. Ett utvecklingsbehov är den oklara ansvarsfördelningen mellan forskarskola och ämne, liksom vad som är forskarutbildningsansvarigs åligganden i relation till enskilda handledare och handledarkollegium i säkerställandet av tillräcklig vetenskaplig kvalitet. Bedömargruppen ser en brist i hur forskarutbildningsansvariga vid institutionen och i ämnet på ett strukturerat sätt säkerställer doktorandernas progression mot att bli självständiga forskare med förmåga att göra forskningsetiska bedömningar och uppvisa vetenskaplig redlighet.</p> <p>Jämställdhetsperspektivet, arbetslivets perspektiv och doktoranders perspektiv bedöms vara tillfredsställande. En jämn könsbalans förefaller råda bland handledare, inbjudna gäster och lärare på kurserna. Genusteoretiska kurser erbjuds liksom kurser där olika aspekter av jämställdhetsfrågor diskuteras. Institutionen arbetar genom forskarskolan med arbetsmarknadsfrågor, både inom akademien och utanför. Doktoranderna tar ett aktivt ansvar för sin lärandesituation och är representerade i de beslutande organen.</p> <p>Aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms inte vara tillfredsställande vad gäller systematisk planering, uppföljning, kursutveckling och säkerställande av progressionen i doktorandernas arbete. Bedömargruppen ser en brist i avsaknaden av en tydlig handläggningsordning för etablerande av nya kurser med tydliga steg i processen och en tydlig ansvarsfördelning. Bedömargruppen saknar även tydliga riktlinjer och rutiner för uppföljning och ändringar av individuella studieplaner. Ytterligare en allvarig brist är att doktorander deltar i diskussioner och bedömningar av andra doktoranders studieplaner i handledarkollegiet.</p>			

Luleå tekniska universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Luleå tekniska universitet	Historia - licentiat- och doktorexamen	A-2016-10-4030	Ifrågasatt kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningens kvalitet är ifrågasatt.</i></p> <p>Aspektområdet miljö, resurser och område bedöms sammantaget inte vara tillfredställande. Ämnet historia i forskarutbildningen vid Luleå tekniska universitet är otillräckligt definierat då det inte tydligt framgår, vare sig i fråga om kursutbud eller utifrån doktorandens tidigare studier, hur mycket historia en doktorand på lärosätet tillgodogjort sig då hen avslutar sin utbildning. Övergången från teknikhistoria till historia är ämnesmässigt oklar. Forskarutbildningen har en väl meriterad och kompetent grupp lärare och handledare, men miljön för utbildningen är för liten med endast en eller ett par doktorander åt gången, särskilt i ljuset av humanioras position på avdelningen. För närvarande finns ingen doktorand i ämnet historia vid lärosätet.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat bedöms sammantaget inte vara tillfredställande. Bedömargruppen ser brister i utbildningen när det gäller högskoleförordningens alla tre kunskapsformer. En brist är avsaknaden av tydligt definierade kurser med inbördes progression. En stor del av de kurser som läses ges inte specifikt för doktoranderna i historia utan för lärosätets eller avdelningens alla doktorander, vilket innebär att en särskild träning i historia eller humaniora inte ges. Flera kurser ges av andra lärosäten, vilket är en pragmatisk lösning, men också en illustration av det grundläggande problemet med omfattningen på utbildningen. Arbetet med avhandlingen sker i nära dialog med handledare, men tillgången till historievetenskapliga seminarier där doktoranden kan träna sig disciplinärt är begränsad.</p> <p>Doktoranderna får tillräcklig träning inför ett föränderligt arbetsliv. Det finns centrala organ på lärosätet för karriärplanering.</p> <p>Doktorandperspektivet blir dock inte beaktat i tillräckligt hög grad. Doktoranderna har begränsat inflytande när det gäller utbildningens utformning genom de relativt svaga strukturerna för återkoppling. Delvis hänger detta samman med utbildningens omfattning. Det finns däremot ett medvetet arbete med jämställdhetsfrågor.</p> <p>Aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms sammantaget inte vara tillfredsställande. Uppföljningen av utbildningens utformning och genomförande sker inte systematiskt emedan den begränsade omfattningen i praktiken omöjliggör systematisk uppföljning. Detta gäller återkoppling i än högre grad. Att en så stor del av kurserna i utbildningen ges av andra lärosäten innebär också att även om återkoppling sker, så kan kurserna bara ändras i begränsad omfattning. Resultatet blir istället att doktoranderna väljer en annan kurs, vilket illustrerar ett problem med kvalitetsutvecklingen i en utbildning där det inte finns egen kontroll över centrala delar.</p> <p>Bedömargruppen menar att det i huvudsak är utbildningens begränsade omfattning, dess avsaknad av en kritisk massa som får konsekvenser i form av de brister som här påpekas. En större miljö och</p>			

doktorandgrupp skulle både möjliggöra och kräva ett systematiskt arbete med kursutbud och uppföljning. Trovärdiga strategier för att bygga upp en större utbildning saknas emellertid.

Lunds universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Lunds universitet	Historia - doktorexamen	A-2016-10-4031	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Lärosätet erbjuder en synnerligen gedigen forskarutbildningsmiljö i historia. Med den omfattande egna verksamheten vid lärosätet samt det internationella nätverket med aktivt utbyte mellan lärosäten ges doktoranderna mycket goda kvalitativa förutsättningar till en både bred och djup historievetenskaplig utbildningsmiljö. Bedömargruppen vill lyfta fram avslutningssamtalet med nydisputerade som bra kutym som bidrar till utbildningens kvalitetsutveckling. Den nationella forskarskolans internatverksamhet, seminarieverksamheten på institutionen och internationella kontakter i form av doktorandkonferenser är väl etablerade och erbjuder en synnerligen fruktbar miljö för forskarutbildning av hög kvalitet. Bedömargruppen vill lyfta fram ett orosmoln från självvärderingen, nämligen att antagningen av nya doktorander, både med fakultetsmedel och inom den nationella forskarskolan, tycks minska och att den kritiska massan inom ämnets forskarutbildning därmed kan urholkas något framöver.</p> <p>Bedömargruppen vill lyfta fram det goda exemplet med nationella forskarskolans två årliga internat, samt de internationella doktorandkonferenser som genomförs vilka ger doktoranderna vid lärosätet flera möjligheter att få både intern och extern feedback. Resurser för konferenser och språkgranskning samt regelbundna besök av framstående internationella forskare bidrar på ett positivt sätt till doktorandernas internationalisering. Doktoranderna har också genom doktorandrepresentationen goda möjligheter att aktivt ta del i arbetet med att utveckla utbildningen.</p> <p>Utbildningen är väl organiserad både vad gäller utformning och genomförande vilket borgar för goda resultat. Uppföljningen och utvärderingen av forskarutbildningens olika delmoment är väl organiserade. Det avslutande samtalet med nydisputerade bör också omnämnas här som ett positivt drag i doktorandutbildningen.</p> <p>Lärosätet arbetar systematiskt för att ge doktoranderna kunskap och färdigheter som krävs för en karriär inom akademien innefattande såväl nödvändiga verktyg för akademisk forskning som för en roll som utbildare. Institutionen har inslag i utbildningen där doktoranderna även ges möjlighet att diskutera och erhålla kunskap om vad som krävs för en eventuell karriär utanför akademien.</p> <p>Doktoranderna är välrepresenterade i alla beslutande organ. Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram det goda exemplet med avslutningssamtal med nydisputerade som verktyg i kvalitetssäkringen. Internationellt samarbete i forskarutbildningen är också en styrka som kan påpekas här. Utvecklingsmöjligheter finns i uppföljningen av jämställdhetsperspektivet. Studiet av sambandet mellan undervisningen på grundläggande nivå och det manliga överskottet i söktrycket till forskarnivå lyftes fram i intervjuer med lärosätet och konstaterades vara en utvecklingsmöjlighet. Att lärosätet uppvisar en medvetenhet om könsmissiga obalansen utgör en styrka inför den framtida planeringen.</p>			

Bedömargruppen finner flera styrkor i lärosätets sätt att genomföra aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling. Den mångsidiga uppföljningen av olika aspektområden sker inom handledarkollegiet och institutionsstyrelsen, via regelbundna internat med forskarskolan, utvärderingar, utvecklingssamtal och övriga samtal.

Malmö universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Malmö universitet	Historia och historiedidaktik - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4039	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Forskarutbildningsmiljön uppvisar de intellektuella och ekonomiska resurser som en god forskarutbildning kräver. Avgränsningen av forskarutbildningsämnet står i samklang med samtida strömningar inom historievetenskapen och den lokala symbiosen mellan historiker och historiedidaktiker etablerar en utmärkt plattform för en god forskarutbildning.</p> <p>Handledarna har en god vetenskaplig och pedagogisk kompetens och ingår i nätverk som kan användas för att ge doktoranderna en färdighet att uppträda på såväl nationella som internationella vetenskapliga arenor och att gå in i en växelverkan med det omgivande samhället. Kurser och avhandlingsarbete ger doktoranderna den bredd och det djup som eftersträvas i utbildningen.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat bedöms vara tillfredsställande. Utbildningen är uppbyggd och genomförs så att doktoranden efter genomgången utbildning har en tillfredsställande bred kunskap om sin vetenskap, tillräckligt djupa insikter i hur historievetenskaplig forskning bedrivs och är välorienterad om historia som kunskapsform. Doktoranden lär sig att planera, bedriva, slutföra och rapportera forskning inom givna tidsramar och har utvecklat en förmåga till forskningskommunikation i både inom- och utomvetenskapliga sammanhang. Studierna stöder tillräckligt väl utvecklandet av intellektuell självständighet, redlighet i det vetenskapliga arbetet och genomförandet av hållbara forskningsetiska bedömningar.</p> <p>Även aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms sammantaget vara tillfredsställande genom att den uppföljning, kvalitetsutveckling och återkoppling som genomförs är ett integrerat element i verksamheten. Detta gäller till exempel arbetet med den individuella studieplanen och i seminariearbetet. De individuella studieplanerna revideras enligt en etablerad rutin varje år. Samtliga forskarutbildningskurser utvärderas vid lärosätet. Resultatet redovisas för deltagarna och diskuteras inom miljön varefter nödvändiga revideringar genomförs.</p> <p>Arbetslivs-, doktorand- och jämställdhetsperspektiv blir beaktade i tillfredsställande utsträckning. Miljön genomsyras av ambitionen att synliggöra en bredare arbetsmarknad för doktoranderna som också bedöms ha tillräckliga möjligheter att påverka sin utbildning. Vad gäller jämställdhetsperspektivet bör den identifierade utmaningen i form av en bättre könsbalans inom såväl handledar- som doktorandgruppen leda över i konkreta korrigerande åtgärder.</p>			

Stockholms universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Stockholms universitet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4033	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Aspektområdet miljö, resurser och område bedöms sammantaget vara tillfredställande genom att forskarutbildningsämnet vid Stockholms universitet är väl motiverat, forskningsmiljön består av många olika inriktningar som alla har en betydande mängd av disputerade och doktorander. Detta skapar goda förutsättningar för en livaktig akademisk miljö av hög kvalitet och en god vetenskaplig miljö i vardagen. Doktoranderna uppmuntras att tidigt utveckla egna nätverk både inom Sverige och internationellt.Handledargruppen är omfattande och har god kompetens, även om det är färre kvinnor än män som handleder. Vad gäller aspekten personal ser bedömargruppen ett behov av att lärosätet arbetar för en mer jämställd handledargrupp. Detta gäller även samarbeten inom handledarkollegiet. Bedömargruppen vill särskilt lyfta det goda exemplet som handledarnas höga aktivitet som forskare utgör.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat bedöms sammantaget vara tillfredställande genom att utbildningen genomförs på ett adekvat sätt vilket ger doktoranderna förutsättningar att uppnå målen för forskarutbildningen. Självvärderingen visar att det inom utbildningen görs stora insatser för att engagera doktoranderna i utvecklingsarbetet, bland annat genom att doktorandgruppen är representerad i samtliga av institutionens beslutande och rådgivande organ. Doktoranderna medverkar dessutom i informella överläggningar och erbjuds årliga utvecklingssamtal. Avhandlingsarbetet är strukturerat på tydligt sätt för att löpande presenteras på doktorandseminariet och bedöms även av externa kommentatorer och andra disputerade än handledarna. Doktoranderna ges också möjlighet att kommentera varandras arbeten och träna på kollegial bedömning. En tydlig trend som framgår av självvärderingen och av bilagorna, är att allt fler doktorander blir klara med sin utbildning inom stipulerad tid. Det är ett tecken på att kvaliteten och måluppfyllelsen är god. Av självvärderingen framgår att doktoranderna genom kurser och handledning samt ett stort eget arbete lär sig att planera och genomföra sitt avhandlingsarbete inom utsatt tid.</p> <p>Aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms vara tillfredställande genom att uppföljningen sker på ett strukturerat sätt genom institutionens beslutssystem där institutionsstyrelsen är det organ som beslutar om och bereder forsknings- och utbildningsfrågor. Dessutom finns en forskarutbildningsnämnd vid institutionen och en ledningsgrupp för forskarskolan Stockholm-Uppsala som följer upp forskning och utbildning.</p> <p>Perspektiven för jämställdhet, arbetsmarknad och doktorandernas perspektiv bedöms vara tillfredsställande. Doktoranderna är representerade i relevanta organ. Bedömargruppen ser dock utvecklingsmöjligheter vad gäller könsbalansen inom handledargruppen och uppföljningen av de disputerades arbetsliv efter examen.</p>			

Södertörns högskola

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Södertörns högskola	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4034	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Inom aspektområdet miljö, resurser och område uppnås djup och bredd inom forskarutbildningsämnet historia genom en flervetenskaplig, internationell och mångfacetterad omgivning som omfattar formaliserat samarbete med andra lärosäten. Den vetenskapliga kompetensen bland handledarna är hög och publiceringstakten tillfredsställande trots att forskning inte ingår i normal bemanning. Det senare finner bedömargruppen anmärkningsvärt och välkomnar den förändring till det bättre som aviserats på detta område. Samtliga aktiva handledare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Bedömargruppen ser utvecklingsmöjligheter i den könsmissiga sammansättningen av handledarkollegiet där det nu råder en påtaglig obalans.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat bedöms som tillfredsställande. Doktoranderna ges ett balanserat och varierat utbud av obligatoriska och valbara kurser. Bedömargruppen manar till vaksamhet så att doktorandernas varierande finansieringsformer och basmiljöer inte ger upphov till opåkallade skillnader i villkor. Alla doktorander bör beredas samma möjligheter att få pröva på att undervisa under utbildningen.</p> <p>Arbetslivets perspektiv är tillfredsställande tillgodosett. Framför allt förbereds doktoranderna för en fortsatt akademisk karriär. Bedömargruppen ser att doktoranderna kunde förberedas bättre för en arbetsmarknad utanför högskolan och välkomnar de nydaningar som lärosätet aviserat på detta område.</p> <p>Doktoranders perspektiv tillgodoses på ett tillfredsställande sätt. Doktorander medverkar aktivt i flera organ på såväl institution och fakultet som i den nationella forskarskolan. Bedömargruppen har erfarenhet att det finns en upplevd skillnad mellan formellt och faktiskt inflytande och uppmanar därför lärosätet att ta denna som utgångspunkt för en allvarlig diskussion.</p> <p>Jämställdhetsperspektivet är integrerat i utbildningens utformning och genomförande. För närvarande finns det en kvinnlig övervikt bland doktoranderna, men en manlig övervikt bland såväl handledare som externa granskare. Bedömargruppen ser här ett tydligt utvecklingsområde.</p> <p>Uppföljning, åtgärder och återkoppling sker såväl vid lärosätet som inom ramen för nationella forskarskolan. Den enskilda doktorandens progression följs upp genom handledning, kursutvärderingar och utvecklingssamtal medan utbildningens utformning diskuteras vid årliga handledarinternat.</p> <p>Allt sammantaget ser bedömargruppen en utbildning som håller hög kvalitet och där utvecklingsområdena är sådana som bör kunna åtgärdas med rimliga insatser.</p>			

Umeå universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Umeå universitet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4035	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Inom aspektområdet Miljö, resurser och område uppnås bredd och djup genom obligatoriska kurser och seminarier, där doktoranderna övas i analytiskt och reflexivt tänkande. Kompetensen bland handledarna är adekvat, och samtliga handledare är docent- eller professorskompetenta. Saknas kompetens inom ett visst ämnesområde används biträdande handledare från andra lärosäten. Ambitionen är att alla handledare ska ha genomgått handledarutbildning. Forskarutbildningsmiljön befrämjar en utbildning av hög kvalitet. Det finns en livaktig seminariemiljö, där även idéhistoria samt den humanistiska fakultetens forskarskola ingår. De forskarstuderande uppmuntras att delta på nationella och internationella konferenser. Minskningen av antalet doktorander är dock ett hot mot forskarutbildningen.</p> <p>När det gäller aspektområdet Utformning, genomförande och resultat visar underlagen på hög målpuppfyllelse av de olika kunskapsformerna. De kurser som ges främjar att doktoranderna tillägnar sig de kunskaper och färdigheter som krävs för att utbildas till forskare i historia. Genom obligatoriska, processinriktade kurser tränas doktoranderna i att diskutera forskningsetiska problem och frågor om vetenskaplig redlighet. Utbildningens uppläggning och genomförande säkerställer att doktoranderna visar förmåga att planera och bedriva forskning samt presentera forskningsresultat. Utbildningen följs systematiskt upp bland annat genom rutinerna för hur den individuella studieplanen används och revideras.</p> <p>Det finns god medvetenhet om att förbereda doktoranderna för ett arbetsliv såväl inom som utanför akademien. Doktoranderna erbjuds att följa en kurs om karriärplanering och meritdokumentation, där karriärvägar inom högskolesektorn men även generiska kunskaper av betydelse utanför akademien tas upp. På alumnidagar informeras om forskarutbildningens användbarhet inom arbetslivet. Möjligheten för doktoranderna att få undervisningserfarenhet är dock begränsade, och därför har detta identifierats som ett utvecklingsområde.</p> <p>Doktoranderna är representerade i de organ som är aktuella för forskarutbildningen och doktorandkollektivet ges möjlighet att yttra sig i strategiskt viktiga frågor. Rutinerna för den individuella studieplanen befrämjar också doktorandernas inflytande. En medarbetarundersökning har dock visat att doktoranderna är en utsatt grupp med upplevd stress och sjukfrånvaro. Att förbättra doktorandernas arbetssituation är därför ett viktigt utvecklingsområde som institutionen visat medvetenhet om.</p> <p>Jämställdhetsperspektivet är på ett tillfredsställande sätt integrerat i utbildningen. Det finns en ambition att doktoranderna ska möta såväl manliga som kvinnliga lärare, och det finns ett arbete med en aktiv seminariekultur för att göra detta mera jämställt. Systematisk uppföljning görs för att främja jämställdhet och lika villkor. Det finns dock en svaghet i miljön genom en sned könsfördelning i handledarkollektivet. Endast en av åtta huvudhandledare är kvinna. Att i högre</p>			

grad beakta jämställdhetsaspekten vid tillsättning av handledare är ett utvecklingsområde på institutionen.

Aspektområdet Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms sammantaget vara tillfredsställande. Forskarutbildningen följs systematiskt upp genom uppföljning av verksamhetsplanen och den återkommande revideringen av de individuella studieplanerna. Rutinerna för att följa upp de senare är väl utformade liksom rutinerna för att säkerställa avhandlingarnas kvalitet. Det finns också ett universitetsgemensamt kvalitetssäkringssystem. Institutionen har identifierat flera utvecklingsområden, vilket tyder på en god medvetenhet om de svagheter som finns och om hur dessa bör åtgärdas. Bedömargruppen vill särskilt framhålla doktorandernas arbetssituation och jämställdhetsarbetet som viktiga utvecklingsområden. Det är också nödvändigt att säkra finansieringen av nya doktorander inom forskarutbildningsämnet.

Uppsala universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Uppsala universitet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4036	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Inom aspektområdet miljö, resurser och område uppnås bredd och djup inom forskarutbildningsämnet genom att miljön, som även innefattar ett samarbete med Stockholms universitet, är stor och innefattar en god och vetenskapligt bred handledarkompetens. Fast anställda lärare och forskare har tid för forskning i tjänsten och de flesta har genomgått pedagogisk utbildning och handledarutbildning. Doktoranderna ges goda möjligheter att bygga upp sina nätverk lokalt, nationellt och internationellt.</p> <p>Ett utvecklingsområde gäller könsfördelningen bland handledarna, där bedömargruppen föreslår ett mer aktivt arbete från institutionens sida för att få in fler kvinnor som externa handledare. Som positivt exempel vill bedömargruppen framhålla forskarutbildningens internationella orientering, omfattande såväl ämnesval och personal som kontaktnät.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat kännetecknas av hög kvalitet. Doktoranderna ges goda möjligheter att nå fördjupad kunskap och förståelse inom det historievetenskapliga fältet, utveckla sin färdighet och förmåga som historiker och sin intellektuella självständighet. Bedömargruppen vill särskilt lyfta fram dimensionen "portabla kunskaper och färdigheter", som inte minst är viktig ur ett arbetsmarknadsperspektiv. Den genomsnittliga nettostudietiden överskrider dock den stipulerade normalstudietiden. Bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som redovisas för att få till stånd en bättre tidsplanering.</p> <p>Arbetslivets perspektiv är tillfredsställande tillgodosett. Lärosätet arbetar aktivt med att förbereda doktoranderna för yrkeslivet efter disputationen, såväl inom som utanför universitet. Det handlar bland annat om kurser, alumnträffar och mentorsprogram. Bedömargruppen vill särskilt framhålla det faktum att fler än hälften av de som disputerat i historia i Uppsala sedan 2001 återfinns på kvalificerade positioner i arbetslivet, utanför akademien. Det måste ses som en framgång och en bekräftelse på att lärosätet tillhandahåller en attraktiv utbildning.</p> <p>Doktoranders perspektiv tillgodoses på ett tillfredsställande sätt. Institutionen arbetar aktivt och reflekterat för att säkerställa doktorandernas inflytande över utbildning och arbetsmiljö. En enkätundersökning från 2015 visar att 80 procent av doktoranderna var ganska eller mycket nöjda med den psykosociala arbetsmiljön. Samtidigt framkom att mer än hälften upplevde en negativ stress. Det finns en stark medvetenhet om detta i miljön och bedömargruppen ser positivt på de åtgärder, som presenteras, för att motverka detta.</p> <p>Jämställdhetsperspektivet är tillfredsställande tillgodosett. Institutionen vill verka för att könsmässig balans ska råda inom såväl handledargruppen som doktorandgruppen. Att en obalans råder i den förstnämnda gruppen, med en övervikt för män, nämndes ovan. Detta gäller även</p>			

doktorandgruppen som helhet, men bland de nyantagna finns ingen könsmässig obalans, vilket är en positiv trend.

Systematisk uppföljning av utbildningen sker framför allt i arbetet med och i revideringen av, de individuella studieplanerna, i seminarieverksamheten och genom externa granskningar.

Allt sammantaget ser bedömargruppen en utbildning som håller hög kvalitet. Kommentarererna är få, och bedöms som möjliga att åtgärda med rimliga insatser.

Örebro universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Örebro universitet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4037	Ifrågasatt kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningens kvalitet är ifrågasatt.</i></p> <p>I aspektområdet miljö, resurser och område finns det brister vad gäller aspekten forskarutbildningsämne. Bedömargruppen ser att historieämnet vid lärosätet befinner sig i en fas av kraftiga förändringar. Av självvärderingen framkommer det att forskarutbildningen i historia i praktiken varit vilande sedan 2015 och att den aktuella planen är att lägga ned historia som forskarutbildningsämne för att istället anta doktorander i historia som en inriktning i ämnet "Humanistiska studier".</p> <p>Bedömargruppen kan konstatera att det vid lärosätet fram tills för ett årtionde sedan fanns en i alla avseenden väl fungerande och tillfredsställande forskarutbildning i ämnet historia. Under de senaste åren har en av lärosätet medveten nedmontering av forskarutbildningsämnet historia ägt rum samtidigt som nya planer har presenterats. Dagens situation väcker dock många frågetecken, eftersom verksamheten i ämnet historia har minskat till en mycket låg nivå i synnerhet vad gäller antalet doktorander men delvis även vad gäller personalens storlek inom historieämnet. Forskarutbildningsmiljön idag bedöms inte vara tillfredsställande och utbildningen har därmed ifrågasatt kvalitet. Lärosätet har dock vid intervjuerna entusiastiskt uppvisat en intressant plan inför framtiden med en helt ny organisation för forskarutbildning i humaniora, däribland historia. Lärosätet måste nu inför framtiden på ett konkret sätt visa på vilket sätt en forskarutbildning i historia kan organiseras med hög kvalitet i de nya planer om tvärvetenskapliga forskarutbildningar som lärosätet är i färd med att iscensätta.</p> <p>Aspektområdet utformning, genomförande och resultat bedöms sammantaget vara tillfredsställande. Angående utformningen av utbildningen har forskarutbildningen i historia varit väl genomtänkt och organiserad. De gemensamma forskarutbildningskurserna ger möjlighet till ämnesövergripande kontakter och träning i att lägga fram och diskutera sina egna kurser med personer från andra ämnen. Vetenskaplig redlighet tränas genom hela utbildningen, via kurserna och seminarieverksamheten. Diskussioner om forskningsetik sker under arbetet med handledningen och genom deltagande på forskningsseminarierna.</p> <p>Arbetslivs-, doktorand- och jämställdhetsperspektiv blir beaktade i tillfredsställande utsträckning. Doktorander finns med i de organ som bereder och beslutar relevanta frågor. Vad gäller arbetslivets perspektiv ser bedömargruppen emellertid att det saknas ett mer strukturerat utvecklingsarbete kring utbildningens användbarhet för arbetslivet och detta är något som bör utvecklas.</p> <p>Den uppföljning, kvalitetsutveckling och återkoppling som genomförs är integrerade element i verksamheten och en granskning gjord utifrån de olika aspektområdena och perspektiven sker i tillräcklig utsträckning. Det framgår dock ingen tydlig självreflektion över doktoranders eller alumners möjlighet till inflytande i nuvarande övergång till en ny organisation.</p>			

BESLUT

23(23)

Datum

2018-05-22

Reg.nr

411-00394-16

Datum
2018-05-22Reg.nr
411-00394-16Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Carolina Källgren
08-563 085 34
carolina.kallgren@uka.se

Rektor

Utvärdering av utbildning på forskarnivå inom historia

Beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge följande samlade omdöme för utbildningar på forskarnivå som leder till licentiat- och doktorsexamen inom historia.

Mittuniversitetet

Historia - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Utbildningar med det samlade omdömet *hög kvalitet* uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning på forskarnivå. Utbildningar med det samlade omdömet *ifrågasatt kvalitet* uppfyller inte kvalitetskraven för högre utbildning på forskarnivå. För de utbildningar som fått omdömet *ifrågasatt kvalitet* innebär det att UKÄ ifrågasätter tillståndet att utfärda dessa examina.

Ärendets hantering

UKÄ har i enlighet med regeringens uppdrag genomfört en nationell utvärdering av utbildningar som leder till licentiat- och doktorsexamen på forskarnivå inom historia. I de fall lärosätet ger både licentiat- och doktorsexamen i historia har dessa utvärderats som en enhet. Utvärderingen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*).

För granskningen av berörda utbildningar har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp bestående av ämnessakkunniga, doktorandrepresentanter och arbetslivsföreträdare. Bedömarna har inte deltagit i beredning eller bedömning av utbildningar vid lärosäten där de uppgett jäv. En förteckning över bedömare och jävsförhållanden framgår av bilaga 2 i bedömargruppens yttrande.

De underlag som ligger till grund för bedömningen framgår av bilaga 3 i bedömargruppens yttrande. Utifrån underlagen har bedömargruppen redovisat en bedömning med vidhängande motivering av respektive utbildnings kvalitet utifrån nedanstående aspektområden och perspektiv (se bedömargruppens yttrande, bilaga 1).

Aspektområden:

- miljö, resurser och område
- utformning, genomförande och resultat
- uppföljning, åtgärder och återkoppling

Perspektiv:

POSTADRESSBox 7703
SE-103 95 Stockholm**BESÖKSADRESS**Löjtnantsgatan 21
Stockholm**TELEFON**

+46 8 563 085 00

FAX

+46 8 563 085 50

ORGANISATIONSNR

202100-6495

KONTAKTregistrator@uka.se
www.uka.se

- doktoranders perspektiv
- arbetslivets perspektiv
- jämställdhetsperspektiv.

I bedömargruppens yttrande ges även ett förslag till samlat omdöme för respektive utbildning.

UKÄ har innan detta beslut fattats skickat bedömargruppens preliminära yttranden till respektive lärosäte på delning, för att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. De svar som lärosätena inkom med framgår av bilaga 4. Bedömargruppen har tagit del av lärosätenas svar, och i de fall där det bedömts vara relevant har ändringar gjorts i yttrandena.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Med utgångspunkt i bedömargruppens förslag ger UKÄ respektive utbildning det samlade omdömet *hög kvalitet* eller *ifrågasatt kvalitet*. Det samlade omdömet ifrågasatt kvalitet innebär att UKÄ ifrågasätter lärosätets tillstånd att utfärda licentiat- och doktorsexamen inom forskarutbildningsämnet och att UKÄ efter uppföljning kommer att ta ställning till om tillstånd att utfärda dessa examina bör dras in. (För närmare information, se *Vägledning för utvärdering av utbildning på forskarnivå*, Universitetskanslersämbetet 2016).

UKÄ:s samlade omdöme för utbildningen och lärosätet redovisas i bilaga 1.

Beslut i detta ärende har tagits av ställföreträdande myndighetschef Annika Pontén efter föredragning av utredaren Carolina Källgren i närvaro av enhetschefen Lisa Jämstved Lundmark och strategi- och planeringsansvarige Per Westman.

Annika Pontén

Carolina Källgren

Kopia till: Bedömargruppen

Bilaga 1: Samlat omdöme

Mittuniversitetet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Mittuniversitetet	Historia - licentiat- och doktorsexamen	A-2016-10-4032	Hög kvalitet
<p>Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. <i>Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet.</i></p> <p>Avgränsningen av forskarutbildningsämnet historia och dess koppling till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet synes välmotiverad och adekvat. Trots en förhållandevis liten forskarutbildningsmiljö har drygt tio disputationer presenterats på elva år och tre disputationer har ägt rum senaste fem åren, vilket i sig är ett gott kvantitativt resultat. Med sju professorer, fem docenter och nio lektorer i historia är handledarresurserna tillfredsställande.Handledargruppens vetenskapliga kompetens är god.</p> <p>En svaghet finns i det faktum att det är få doktorander i ämnet historia och att de arbetar med disparata ämnen både kronologiskt och temamässigt. Forskarutbildningen i historia vid lärosätet kännetecknas av individuella doktorandprojekt. Seminarieverksamhet med fem doktorander antagna 2009-2016 ger ett begränsat kollegialt utbyte och förutsätter att hela forskningsmiljön med seniora forskare och lärare deltar aktivt i seminariet. Intrycket är att det skapas enskilda öar runt varje doktorand istället för en stödjande forskningsgrupp. Det är angeläget att lärosätet förstärker möjligheten för doktoranderna att i dialog med andra doktorander och forskare diskutera också mer generella forskningsfrågor. Vidare att lärosätet erbjuder en mer systematisk och kontinuerlig träning i att granska och kommentera andras forskning, för att på så sätt förstärka doktorandernas generella förmåga i vetenskapssamhället. Ett framtida ökat samarbete med det egna lärosätets samhällsvetenskapliga och humanistiska ämnen samt med andra lärosäten är ett angeläget utvecklingsområde och skulle generellt kunna stärka forskningsmiljön.</p> <p>Vad gäller utformning, genomförande och resultat bedöms utbildningen sammantaget vara tillfredsställande. Det finns dock utvecklingsområden för lärosätet att arbeta med. Forskarutbildningskurserna tycks i huvudsak utformas som egna litteraturstudier vilket i flera avseende är en svaghet, särskilt vad gäller utveckling av vetenskaplig dialog. I självvärderingen betonas dessutom doktorandernas självständighet i både val av avhandlingsprojekt och genomförandet av forskarutbildningen.</p> <p>Bedömargruppen anser att lärosätet ger tillräckligt stöd för att doktoranderna ska nå tillfredsställande vetenskapligt djup inom det valda forskningsområdet. På grund av forskningsmiljöns litenhet är dock doktorandutbildningen starkt individbaserad och delvis skraddarsydd. Större vikt vid att skapa en bredare kritisk massa vore önskvärt.</p> <p>Sammantaget bedöms utbildningen vara tillfredsställande också ur arbetslivets perspektiv och ur ett jämställdhetsperspektiv.</p>			

När det gäller aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling konstaterar bedömargruppen att lärosätet regelbundet arrangerar särskilda handledarträffar där handledningens och undervisningens kvalitet diskuteras, utvärderas och systematiskt följs upp. Vid behov effektueras byte av handledare i samförstånd med doktoranden. Avhandlingsarbetets kvalitet följs upp via ett system med olika etapper: första halvan av utbildningen presenterar doktoranden texter och kapitel vid det högre seminariet, ungefär vid halvtid anordnas ett seminarium med särskilt utsedd granskare och i slutskedet av utbildningen granskas och diskuteras avhandlingsmanuset av en extern opponent.

En brist är att det inte existerar en systematisk utvärdering eller återkoppling från doktorander gällande arbetslivsperspektivet.